

Posudek bakalářské práce Jaromíra Mrňky „Národní a politická očista v Mohelnici 1945-1948. Vyhnání – Transfer – Retribuce“; Praha 2011, 102 s.

Autor si zvolil téma z regionu jemu důvěrně známého, téma na úrovni kraje či úrovni národní již v mnohém hluboce historiograficky zpracované, přesto však v perspektivě vývoje jednotlivých měst, která byla výraznými baštami německé menšiny meziválečného období, neprobádané. Mohelnice je charakteristickým příkladem vývoje vyhraněného německého nacionalismu. Již samotnou volbou tématu autor prokázal smysl pro regionální historii, pro její potřeby.

Práce je primárně založena na analýze původních archívních pramenů. Kontextuální zařazení vychází z širokého seznámení se s relevantní „retribuční“ a „odsunovou“ literaturou. Její výčet je takřka úplný. Struktura díla je nekomplikovaná, přísně logická. První část se věnuje problematice retribuice jako takové a dává nahlédnout směřování německojazyčného obyvatelstva města s akcentem na období meziválečné. Část druhá se věnuje analýze úplného souboru mohelnických Němců před Mimořádným lidovým soudem v Mohelnici. Standardní členění podle typů kauz však komplementoval pozoruhodným sledováním sociální mobility jednotlivých odsouzených, vypracoval jejich skupinové charakteristiky, které je sociálně diferencují. Práci uzavírá nástin „vyhnání“ a „transferu“.

Kultivovaným jazykem psané dílo je metodologicky dobře zvládnuté. Statistické ukazatele zpracované do velmi pěkných grafů a tabulek dokázal Jaromír Mrňka přesvědčivě interpretovat. Se závěrečnými tezemi se plně ztotožňuji. Za historiograficky přínosný, a to nejen v regionálním měřítku, považuji důkaz, že obvinění se rekrutovali dominantně z nižší-střední a střední-střední vrstvy a angažmá v nacistických strukturách je jednoznačně posouvalo ve společenském žebříčku do vyšších pater. Stejně podstatné je pak konstatování, že v mohelnickém prostředí nedošlo k obsazení významných pozic Němci z tzv. staré říše (nikoliv ovšem, jak kolega nepřesně napsal, říšskoněmeckými státními příslušníky). Ocenit je třeba velmi pěkné přílohy.

Předloženou bakalářskou práci prokázal autor schopnost tvůrčí historické interpretace historických pramenů a dospěl k relevantním závěrům, jež by si nesporně zasloužily publikování v regionálním odborném tisku. Doporučuji ji proto k úspěšné obhajobě.

Hodnocení:

Praha 7. srpna 2008

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.